

УКРАЇНА

(19) **UA** (11) **121291** (13) **C2**

(51) МПК (2020.01)

A61K 35/00

A61K 6/60 (2020.01)

A61Q 11/00

A61P 1/02 (2006.01)

A61K 8/18 (2006.01)

A61K 6/00

МІНІСТЕРСТВО РОЗВИТКУ
ЕКОНОМІКИ, ТОРГІВЛІ ТА
СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА
УКРАЇНИ

(12) ОПИС ДО ПАТЕНТУ НА ВІНАХІД

<p>(21) Номер заявки: a 2019 01577</p> <p>(22) Дата подання заявки: 18.02.2019</p> <p>(24) Дата, з якої є чинними права на винахід: 27.04.2020</p> <p>(41) Публікація відомостей про заяву: 10.07.2019, Бюл.№ 13</p> <p>(46) Публікація відомостей про видачу патенту: 27.04.2020, Бюл.№ 8</p>	<p>(72) Винахідник(и): Лозюк Анна Сергіївна (UA), Індріксон Євгеній Валерійович (UA), Лазорик Михайло Іванович (UA)</p> <p>(73) Власник(и): Лозюк Анна Сергіївна, вул. Яна Гуса, 25, м. Ужгород, 88017 (UA)</p> <p>(56) Перелік документів, взятих до уваги експертизою: UA 107916 U, 24.06.2016 UA 128817 U, 10.10.2018 UA 11616 U, 16.01.2006 UA 57439 U, 25.02.2011 UA 127646 U, 10.08.2018 http://stopbolezni.net/stomatologia/5739-likyvanga-gingivity-narodnumy-zasobamy.html, Стоматологія, Добірка статей: Лікування гінгівіту в домашніх умовах народними засобами https://samvrach03.ru/yak-likuvati-gingivit-v-domashnih-umovah/, Рецепти народної медицини, Як лікувати гінгівіт в домашніх умовах https://compendium.com.ua/info/167197/stomatofit/, СТОМАТОФИТ (СТОМАТОРНУТ), ЗАО "Лектравы", СОСТАВ И ФОРМА ВЫПУСКА https://compendium.com.ua/info/133006/stomatidin-sup-sup-/, СТОМАТИДИН® (STOMATIDIN), Bosnalijek, HEXETIDINUM, СОСТАВ И ФОРМА ВЫПУСКА https://fitodar.com.ua/uk/fitozasib-stomata-sht-500010.html Фітозасоби зовнішні профілактичні, Фітозасіб "Стомата"</p>
---	---

(54) СПОСІБ ПОЕТАПНОГО ЛІКУВАННЯ КАТАРАЛЬНОГО ГІНГІВІТУ ФІТОТЕРАПІЄЮ ЗА ЛОЗЮК

(57) Реферат:

Винахід стосується медицини, зокрема стоматології, і може бути застосований для лікування катарального гінгівіту.

Запропоновано розводити у стерильній воді ефірні олії лимона, апельсина, герані, чайного дерева, евкالیпта, м'яти та гліцерин, пропіленгліколь і ПЕГ і використовувати суміш у вигляді ротових ванночок 2-3 рази на добу.

UA 121291 C2

1.

2

Fig. 1

Винахід стосується медицини, зокрема стоматології, і може бути застосований для лікування катарального гінгівіту.

Відомі способи лікування катарального гінгівіту включають застосування різноманітних засобів для загального та місцевого застосування, зокрема антисептичних ополіскувачів, протизапальних гелів, фотодинамотерапії, таблетованих антисептичних і протизапальних препаратів, антибактеріальних та вітамінних препаратів [1, 2, 3].

Але всі вони належного стійкого ефекту не дають.

Найближчим до запропонованого способу є застосування місцевого ополіскувача "Лесной бальзам "Форте Актив" [4] - прототип.

Але використання цього препарату також не завжди дає стійкого ефекту.

Поставлено задачу розробити спосіб ефективного лікування катарального гінгівіту фітотерапевтичними засобами для досягнення стійкого терапевтичного ефекту.

Поставлена задача вирішується таким чином, що у способі поетапного лікування катарального гінгівіту фітотерапією, який на першому етапі включає клінічне обстеження ясен з встановленням діагнозу та лікування, який відрізняється тим, що додатково на другому етапі до 1 літра стерильної води додають ефірні олії лимона від 0,5 до 1,5 мл, апельсина від 0,1 до 1 мл, герані від 0,2 до 0,5 мл, чайного дерева від 0,2 до 0,6 мл, евкаліпта від 0,2 до 0,6 мл, м'яти від 0,2 до 0,6 мл, змішують і добавляють до нього від 5,0 до 50 мл гліцерину, від 5,0 до 50 мл пропіленгліколю, від 30 до 70 мл ПЕГ, на третьому етапі знімають м'які і тверді зубні відкладення, на четвертому етапі приготовлений розчин застосовують у вигляді ротових ванночок з експозицією 1-2 хвилини 2-3 рази на добу протягом 10-15 днів, після чого оцінюють ефект від проведеного лікування.

Між запропонованим способом лікування та патогенезом катарального гінгівіту існує чіткий взаємозв'язок.

Катаральний гінгівіт є ексудативним запаленням ясен, який зумовлений комплексом несприятливих загальних та місцевих факторів, який перебігає без порушення зубоясенного з'єднання.

При катаральному гінгівіті спостерігається картина хронічного неспецифічного запалення з частими загостреннями, клінічні та морфологічні зміни викладені у літературі [1, 2, 3].

Клінічно виділяють самостійні та симптоматичні гінгівіти. За перебігом виділяють гострий та хронічний, за поширеністю - вогнищеві і генералізовані [1].

Клінічний перебіг гінгівіту погіршує погано санована порожнина рота.

На тих ділянках ясен, де є механічні подразники (гострі нависаючі краї коронок, пломб, тощо) можуть з'являтися ерозивні поверхні.

В разі гострого запалення знижується фізіологічне самоочищення порожнини рота внаслідок чого збільшується кількість зубного нальоту, а в подальшому і зубного каменю.

Для генералізованого процесу характерне запалення на слизовій оболонці альвеолярного відростка в ділянці однієї або двох щелеп [5].

У епітелії слизової оболонки мають місце дистрофічні (акантоз, вакуольна дистрофія) та регенераторні зміни (атрофія і гіпертрофія).

Морфологічно виявляють хронічне запалення з помірно вираженим склерозом і гіалінозом субепітеліальних відділів, лімфоїдно-гістіоцитатні інфільтрати з домішками плазматичних клітин. До цього приєднуються гострі запальні зміни - поверхнева дезорганізація сполучної тканини з мукоїдним набуханням, яке переходить місцями у фібриноїдні зміни, з'являється лейкоцитарна інфільтрація, збільшується кількість розширених капілярів, порушується венозний відтік і має місце венозний застій, нарастають мікроциркуляторні розлади.

Клінічно це проявляється сукупністю суб'єктивних проявів (біль, кровоточивість ясен, печію в яснах) та об'єктивних змін (яскрава гіперемія та набряк ясен, зміна рельєфу - сосочки ясен втрачають властиву їм гострокінцеву форму, їх верхівки стають куполоподібними, збільшуються в розмірах, що приводить до утворення ясенних карманів. На тлі катарального запалення з'являються білуваті плівки десквамованого епітелію, а потім утворюються великі еродовані поверхні, які при інфікуванні мікрофлорою порожнини рота перетворюються у великі виразки тривалим перебігом і приводять до генералізації процесу. Для генералізованого процесу характерне запалення на слизовій оболонці альвеолярного відростка в ділянці однієї або двох щелеп [5].

Викладене вище вимагає проведення комплексу заходів для попередження розвитку ускладнень у пацієнта.

Оскільки в патогенезі розвитку катарального гінгівіту велике значення мають запальні реакції, то їх слід ліквідувати застосуванням доступних і ефективних засобів.

Аналіз вищевказаних способів показав їх недостатню ефективність, запропоновано застосувати для лікування сукупність натуральних ефірних олій, які володіють протизапальними і регенераторними властивостями.

5 Ефірна олія чайного дерева - натуральна рослинна ефірна олія, що отримана з листя австралійського дерева *Melaleuca alternifolia*. Має більше 100 різних компонентів, серед яких уваги заслуговують 1,8-цинеол і терпінени.

Найбільш важливим і активним вважають природний терпінен-4-ол, що забезпечує антисептичну дію олії. Його дія на мікроорганізми в середньому в 13 разів сильніша у порівнянні з дією чистого синтетичного фенолу. Олія чайного дерева здатна стимулювати регенерацію і епітелізацію ран, знімає набряк ясен, відновлює епітелій слизової оболонки), заспокійливу 10 знижує чутливість ясен [6]

Ефірна олія лимона. Лимон - *Citrus limon* (L.) Плодове дерево зі шкірястими блискучими темно-зеленими, еліптичними, по краю дрібнозубчастими листками, що мають запах лимона з червонуватими запашними квітками. Шкірка, квітки, листя й пагони лимона містять олію.

15 Олія має протимікробні, антисептичні та протизапальні і бактерицидні властивості, знижує кровоточивість ясен, покращує венозний відтік крові, а вітамін укріплюються капіляри [7].

Ефірна олія евкалипта (лат. *Oleum Eucalypti*) Ефірне масло евкалипта виділяють шляхом використання методу парової дистиляції з молодих листків різних видів евкалипта. Ефірне 20 масло цієї рослини містить у своєму складі понад 40 компонентів (у тому числі альдегіди, органічні кислоти, дубильні речовини, флаваноїди тощо), головним з яких є цинеол. Він зумовлює антибактеріальні, болезаспокійливі, противірусні, антипаразитарні, протизапальні, відхаркувальні, ранозагоювальні, регенеруючі, дезодоруючі фітонцидні властивості [8].

Ефірна олія м'яти перцевої (лат. *Oleum Menthae piperitae*). Дія цього препарату зумовлена наявністю в ньому великої кількості ментолу (40-60 %) ізовалеріанового і оцтового ефірів (4-15 25 %) і інших речовин в менших кількостях. Завдяки ефірам, що містяться в маслі, воно стимулює вивільнення ендорфінів, динорфінів і енкефалінів, що призводить до зменшення відчуття болю. При цьому відбувається розширення судин і зниження артеріального тиску. Масло має також дубильні властивості [9].

Ефірна олія апельсина (лат. *Citrus sinensis*) Містить монотерпени (90 %), Н-дециловий альдегід, D-ліналоол (3 %), Н-ноніловий спирт, О-терпінєол, ефіри каприлової кислоти, метиловий ефір антранілової кислоти, цитраль, цитронелаль. Він зупиняє кровоточивість ясен при стоматитах [10].

Ефірна олія герані єгипетської (лат. *Pelargonium graveolens*) містить до 80 % гераниола а також борнеол, цитронелол, ліналоол, терпінєол, ефір, кетони, феноли, (евгенол) і 35 фелландрен, пінне.

Стимулюючи лімфообіг, олія герані прискорює виведення токсинів з організму та зменшує набряк слизової в порожнині рота та має протигрибкову і антипаразитарну дію [11, 12].

Позитивні властивості запропонованих компонентів для лікування гінгівітів діють комплексно і дають позитивний ефект.

40 Спосіб проводять поетапно.

Спочатку збирають скарги і проводять суб'єктивне та об'єктивне дослідження стану слизової оболонки порожнини рота та ясен, оцінюють ступінь тяжкості перебігу хвороби, виставляють діагноз і пропонують провести лікування запропонованим способом.

45 Перед застосуванням ополіскувача проводять професійну гігієну ротової порожнини - знімають тверді та м'які зубні відкладення спеціальними ультразвуковими апаратами, проводять поліровку усіх поверхонь зубів.

Виявляють додаткові провокуючі фактори, які можуть бути причиною хвороби.

Пацієнтам рекомендують перед застосуванням ополіскувача провести ретельну чистку зубів та язика щіткою і флосами, потім наливають у мірний стаканчик 5-10 мл, приготовленого 50 ополіскувача, вводять його в порожнину рота і тримають 1-2 хв.

Процедуру повторюють 2-3 рази на добу протягом 10-14 днів і оцінюють результат як за даними суб'єктивних відчуттів, так і об'єктивних результатів.

Можливість і ефективність запропонованого способу лікування катарального гінгівіту підтверджується виписками з медичної документації та ілюстрацією фото пацієнтів до і після 55 лікування.

Приклад 1. Пацієнтка С.В.О., 27 років, звернулася зі скаргами на наявність кровоточивості під час чистки зубів та неприємний запах із ротової порожнини. Об'єктивно: ясна в ділянці міжзубних сосочків мають червоне забарвлення, набряклі, наявні зубні відкладення у пришийкових ділянках зубів. Користувалась ополіскувачем на травах "Лесной бальзам", але 60 результату не помітила.

При зондуванні виявлено кровоточивість ясен без порушення глибини пародонтальних карманів. Виявлено ознаки запалення. Діагноз: катаральний гінгівіт.

Пацієнтка погодилася провести лікування запропонованим способом.

Після проведення професійної гігієни ротової порожнини, яку провели в кабінеті стоматолога, було приготовлено запропонований ополіскувач для лікування. Там же зробила ротову ванночку з ополіскувачем, тримала розчин у ротовій порожнині 2 хвилини. Ускладнень під час проведення процедури не було. Далі проводила лікування протягом 10 днів 3 рази в день. На 10 день була оглянута лікарем.

Констатовано покращення стану ясен. набряк і кровоточивість ясен зникли. Неприємний запах у ротовій порожнині зник. Побічних проявів під час лікування не було. Пацієнтка ефектом задоволена.

На фіг. 1 наведено фото пацієнтки С.В.О., 27 років, де 1 - до лікування, 2 - після лікування. Катанамнез: оглянута повторно через 2 місяці, ясна блідо-рожевого кольору, без ознак запалення.

Висновок: У пацієнтки С.В.О., 27 років, з явними ознаками катарального гінгівіту, лікування запропонованим способом дало стійкий позитивний ефект.

Приклад 2. Пацієнтка Г.А.К., 31 рік, звернулася зі скаргами на неестетичний вигляд ясен, кровоточивість під час прийому їжі та чистки зубів, неприємний запах з ротової порожнини. На консультацію до стоматологів не зверталась, користувалась пастою "Лакалут", але очікуваного результату не отримала. Хворіє протягом двох років.

Об'єктивно: ясна ділянки міжзубних сосочків з вираженим набряком та явищами запалення. Наявні м'які та тверді зубні відкладення. При зондуванні виявлено незначне збільшення глибини пародонтальних карманів за рахунок набряку ясен. Діагноз: Катаральний гінгівіт.

Погодилась провести лікування запропонованим способом.

Після професійної гігієни ротової порожнини з уроком гігієни, робила ротові ванночки з запропонованим ополіскувачем по 2 хвилини 3 рази на день, протягом 14 днів. Відмітила явне покращення стану ясен. Запальні явища значно зменшилися, набряки зникли, кровоточивість відсутня. Побічних дій не виявлено.

На фіг. 2 наведено фото пацієнтки Г.А.К., де 3 - до лікування, 4 - на 14 день після лікування. Катанамнез: оглянута повторно через 2 місяці, ясна без ознак запалення.

Висновок: У пацієнтки Г.А.К., 31 рік з явно вираженими ознаками катарального гінгівіту лікування запропонованим способом дало позитивний стійкий ефект.

З метою перевірки ефективності запропонованого способу лікування, було проліковано 27 хворих, в тому числі у 12 чоловіків. У всіх випадках досягнуто позитивного стійкого ефекту.

Запропонований спосіб лікування катарального гінгівіту є доступним та ефективним і може бути рекомендованим для застосування в амбулаторних умовах.

Джерела інформації:

1. Кузенко Є.В., Романюк А.М. Запальні захворювання пародонта: патогенез та морфогенез. Суми: Сумський державний університет.-2016.-137с.

2. <http://tabletki.pp.ua/liki-instrukcyi/2936-antiseptiki-dlya-porozhnini-roti-oglyad-nstrukcyi-z-zastosuvannya-vidi.html>

3. <https://umec.com.ua/antyseptyky-dlya-roti-spysok-preparativ-harakterystyky/>

4. http://www.lesnoibalzam.ua/produkti/forte-aktiv/opol%

5. trntranet.tdmu.edu.ua/data/kafedra/intemal/stomat_ter/classes_stud/uk/stomat/ptn/терапевтична_стоматологія/4/06_гінгівіт_класифікація_етіологія_патогенез_клініка_діагностика_лікування_і_профілактика...htm

6. <https://tabletki.ua/Масло-чайного-дерева/>

7. <https://www.pharmencyclopedia.com.ua/article/157/citrus>

8. <https://uapani.info/efime-maslo-evkalipta-vlastivosti-zastosuvannya.html>

9. https://ua.iliveok.com/health/myaty-percevoyi-oliya_91068115828.html

10. <http://mylo.lviv.ua/korysni-vlastivosti/efirni-masla/apelsyna-solodkogo.html>

11. <http://pro100market.com/zdorovja/efirni-oliyi/efima-olija-gerani-pro100market>

12. <http://vidpoviday.com/efirne-maslo-gerani-vlastivosti-ta-zastosuvannya>

ФОРМУЛА ВИНАХОДУ

Спосіб поетапного лікування катарального гінгівіту фітотерапією, який на першому етапі включає клінічне обстеження ясен з встановленням діагнозу та лікування, який **відрізняється** тим, що додатково на другому етапі до 1 літра стерильної води додають ефірні олії лимона від 0,5 до 1,5 мл, апельсина від 0,1 до 1 мл, герані від 0,2 до 0,5 мл, чайного дерева від 0,2 до 0,6

мл, евкаліпта від 0,2 до 0,6 мл, м'яти від 0,2 до 0,6 мл, змішують і добавляють до нього від 5,0 до 50 мл гліцерину, від 5,0 до 50 мл пропіленгліколю, від 30 до 70 мл ПЕГ, на третьому етапі знімають м'які і тверді зубні відкладення, на четвертому етапі приготовлений розчин застосовують у вигляді ротових ванночок з експозицією 1-2 хвилини 2-3 рази на добу протягом 10-15 днів, після чого оцінюють ефект від проведеного лікування.

1.

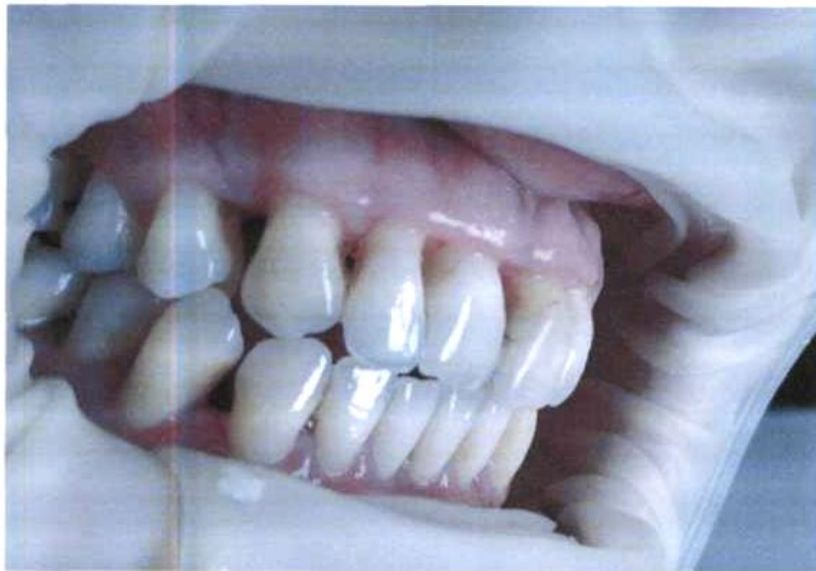

2

Фіг. 1

3

4

Фіг. 2

Комп'ютерна верстка В. Мацело

Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України,
вул. М. Грушевського, 12/2, м. Київ, 01008, Україна

ДП "Український інститут інтелектуальної власності", вул. Глазунова, 1, м. Київ – 42, 01601